

עמותות 2023

מדריך הערכות
לקראת סיום שנת 2022

וירז'בינסקי יעקב
יועץ מס מוסמך

דצמבר 2022

בס"ד

לקוחות וידידים, יקרים,

לקראת תום שנת המס וכחלק מרצוננו לתת ערך מוסף ללקוחותינו אנו מתכבדים להוציא חוברת מתומצתת לתום שנת המס 2022, והערכות לשנת 2023.

אנו בטוחים כי תמצאו עניין בתכני החוברת ואנו כותמים עומדים לרשותכם בפגישה אישית לתכנון המס, ומתן הסברים והדרכה ככל שיידרש.

בברכה,
יעקב וירז'בינסקי
יועץ מס

אודותינו

מאזנת - תכנוני מס ושירותים עסקיים לעסקים, הוקמה על ידי יעקב וירז'בינסקי, יועץ מס פעיל משנת 1976 בעל ניסיון רב, עסקי וציבורי כאחד.

במשרדנו מועסקים כ- 50 עובדים מקצועיים בהם רואי חשבון, יועצי מס, מנהלי חשבונות וחשבת שכר.

אנו פועלים בשלושה סניפים ברחבי הארץ: בני ברק, אשדוד וירושלים.

ייחודנו כמשרד "בוטיק" הוא בחשיבה אסטרטגית והבנה בינתחומית, יצירתיות, גמישות ויכולת מוכחת בהצעת פתרונות מקצועיים ומותאמים ללקוח לקשת רחבה של תחומי פעילות.

משרדנו שואף למצויינות, חדשנות וחיפוש מתמיד אחר ידע וקידמה.

מגוון לקוחות החברה, הכולל יחידים, ויותר מ- 400 גופים עסקיים וביניהם חברות מכל תחומי המשק, עיריות, מועצות מקומיות, עמותות ומפעלים, הם ההוכחה כי המטרה לתת מענה כולל ותשומת לב מלאה ואישית לכל לקוח משיכה להיות הכוח המניע של המשרד.

הבנת האסטרטגיה ובניית הכלים הנכונים והמקצועיים לכל לקוח מהווים את סוד הצלחתנו.

תחומי פעילות

חברות

עריכת דוחות כספיים
ייצוג מול שלטונות המס
תכנוני מס
שינויי מבנה בחברות
לווי ויעוץ עסקי
הערכות שווי לחברות
עזרה בגיוס אשראי

עמותות וחל"צ

עריכת דוחות כספיים
מבקרי פנים בעמותות
ייצוג מול הרשויות: רשם העמותות ורשויות המס
סעיף 46 הכרה במס לעניין תרומות
טיפול בביקורת עומק
חשבות שכר: התמחות בשכר עובדי הוראה
טיפול בביקורות של משרד החינוך

עצמאים

הגשת דוחות אישים והצהרות הון
ייצוג מול שלטונות המס
תיכנון מס
תיכנון ויעוץ עסקי
עזרה בגיוס אשראי
יעוץ לעולים חדשים ותושבים חוזרים

מונציפאלי

לווי במגוון נושאים פיננסיים
שירותי ביקורת דוחות כספיים
חשבות שכר: התמחות בשכר עיריות ומועצות מקומיות
בודק שכר מוסמך
הנהלת חשבונות

אגף חדש במשרד

CFP

תכנון פיננסי

תעודת "מתכנן פיננסי" מטעם לשכת המתכננים הפיננסיים הבנלאומי CFP ולשכת המתכננים הפיננסיים בישראל FPSB

תכנון יעדים ומטרות חיים, רכישת נכסים, ביצוע השקעות, תכנון מס, לקיחת משכנתא, תכנון וניהול כלכלת המשפחה ותזרים מזומנים, תכנון פרישה והעברה בין דורית, התנהלות מול בנקים, פנסיות וכו'

שרותים מיוחדים

הלוואות בערבות מדינה

יעוץ בנושאי פרישה

עזרה בגיוס אשראי בנקאי /
חוץ בנקאי

התמחות בביקורת
משרד התמ"ת

גילוי מרצון

העברה בין דורית

התמחות בענף הנדל"ן

תוכן עניינים:

7 << תזכורות לסיום שנת 2022 והערכות לשנת 2023

10 << ריענון, דגשים וחידושים בהוראות ניהול תקין

15 << חוק הגבלת השימוש במזומן (התשע"ח-2018)

16 << הסדרת פעילות הגמחי"ם

17 << הלוואות לעמותות בערבות מדינה - חדש!

18 << דיני עבודה - הערכות ועדכונים לשנת 2023

תזכורות לסיום שנת 2022 והערכות לשנת 2023

מינוי מבקר פנימי

עמותה שמחזורה עולה על 10 מיליון ₪ חייבת במינוי מבקר פנימי.

המבקר הפנימי ימונה על ידי הוועד, בהסכמת ועדת הביקורת, ויגיש לאישור הוועד תכנית עבודה שנתית או תקופתית, לאחר שוועדת הביקורת בחנה אותה.

סוג הביקורת בהתאם לתכנית העבודה של המבקר הפנימי, תלוי באופי העמותה וצרכיה.

ממצאי הביקורת של המבקר הפנימי יוגשו ליו"ר הוועד המנהל, למנכ"ל וליו"ר וועדת הביקורת.

במסגרת המסמכים הנדרשים לצורך קבלת ניהול תקין יש להמציא לרשם העמותות פרוטוקול יושבת הוועד למינוי מבקר פנימי ככל שלא הומצא פרוטוקול כזה בעבר.

ניתן לפנות למשרדינו לקבלת שרות בקורות בעמותות. למשרד נסיון רב בתחום.

הכנסות מהשכרה אצל מלכ"ר

מלכ"ר אשר לו הכנסות מהשכרת נכס לעוסק או למלכ"ר אחר, חלה עליו חובת דיווח ותשלום למע"מ.

דיווח מפורט למע"מ

מלכ"ר אשר מחזורו בשנת 2020 עלה על 20 מיליון שקל חייב בחובת דיווח מפורט למע"מ בשנת 2022 וזאת ללא תלות במספר העובדים שלו.

עסקאות עם צדדים קשורים

חייבות בדיווח בדוח הכספי, בדוח המילולי ובבקשות התמיכה.

בכלל זה - עמותות קשורות, תשלומי שכר לקרוב של נושא משרה, מתן וקבלת הלוואות מנושאי משרה או קרוביהם וכן מגופים אחרים שאינם בנק, תרומה שהתקבלה מתורם מהותי, קשרים כספיים עם מלכ"ר אחר ועוד.

מומלץ - לשקול סיום התחשבות לפני תום שנת המס.

הוראות ניהול ספרים - הוצאת קבלה

חובה להפיק קבלה בעת קבלת תקבול שהתקבל במזומן, בשיקים או בכרטיסי אשראי.

תקבול שהתקבל בהעברה בנקאית או בהוראת קבע פטור מהוצאת קבלה לגבי עמותה שמנהלת הנהלת חשבונות כפולה וספריה מבוקרים על ידי רואה חשבון.

לאור ביקורות שנערכו בשנה האחרונה יש לשים דגש על הוצאת קבלה **מיידית** עם סיום התקבול.

מומלץ - לאתר תקבולים שלא יצאה בגינם קבלה ולהוציא טרם סוף שנת המס

איתנות פיננסית

עמותות המפעילות מוסדות חינוך ונתונות לפיקוח משרד החינוך נדרשות לבדיקת איתנותן הפיננסית. לאחר שנים של דיונים פרסם משרד החינוך נוהל איתנות פיננסית מעודכן.

מטרת הנוהל הינה למפות את המוסדות על פי איתנותם הפיננסית. מוסד שימצא שאינו איתן - ישלל רשיונו.

הבדיקה מתבצעת על ידי רואי חשבון מטעם משרד החינוך וכוללת 6 מדדים משולבים ובסופה נקבע הציון בין 1 ל-100 שמשמעותו:

ציון	דרגה	טיפול
0-30	נמוכה מאוד	זימון ההנהלה לפני פסילת רשיון
31-50	נמוכה	המשך ביקורת עומק
51-90	סבירה	תקין - אשור תקצוב
91-100	גבוהה	תקין - אשור תקצוב

היחסים בדו"ח הכספי המשפיעים על רמת האיתנות הפיננסית:

- רכוש שוטף ביחס להתחייבויות שוטפות.
- יתרת נכסים נטו מסך המאזן.
- יתרת נכסים נטו לשימוש לפעילויות מסך המאזן.
- עודף או גרעון שוטף מתוך מחזור העמותה.
- גובה מחזור הפעילויות של העמותה.
- גרעון מצטבר בנכסים נטו מתוך מחזור העמותה.

לשיפור האיתנות הפיננסית מומלץ:

- ← **להקדים הכנסות** ככל שניתן לפני תום שנת המס. ההכנסה תוכר גם אם התקבלה בשיקים עתידיים, במידה ומתייחסת לשנת המס.
- אפשרות נוספת להקדמת תרומות היא על ידי התחייבות בכתב מהתורם ובתנאי שהתרומה תתקבל בפועל בראשית שנת 2023.
- ← **להמיר הלוואות** לזמן קצר בהלוואות לזמן ארוך שלא תפרענה ברובן בשנת 2023.
- במידה ומדובר בהלוואה מגוף פרטי ניתן להמציא מסמך בכתב המאשר כי מדובר בהלוואה לזמן ארוך.
- ← **לשלם חובות** לספקים, לחברות ביטוח ועוד לפני תום שנת המס.

תזכורת לסיום שנת 2022 והערכות לשנת 2023

ניכוי במקור לספקים

הדיווח נעשה במסגרת טופס 102 החודשי וטופס 856 השנתי.

ספקים

עמותה חייבת בניכוי במקור לספקים בשנת 2022 בהתקיים אחד מהתנאים:

- בכל אחת משנות המס 2018-2020 העסיקה מעל 10 עובדים.
- באחת משנות המס 2018-2020 עלה מחזור על 3,300,000 ₪ חובת הדיווח הינה החל מתשלום של 5,040 ₪ לספק במצטבר שנתי.

שכירות

עמותה חייבת בניכוי במקור מתשלומי שכ"ד בשנת 2022 בהתקיים התנאים הבאים:

- מחזור הכנסות בשנת 2022 מעל 500,000 ש"ח
- מעסיקה מעל 10 עובדים בשנת 2022

אגרה שנתית

להלן פירוט סכומי האגרה החדשים:

סכום	תעריף לתשלום בש"ח (*)	
153		עמותה בשנתיים הראשונות שלאחר שנת ההתאגדות
153		עמותה שמחזורה הכספי לשנת 2021 אינו עולה על 300,000
1162	תעריף מופחת לתשלום עד 31.3.22	עמותה שמחזורה הכספי לשנת 2020 עולה על 300,000
1162	תעריף מופחת לתשלום עד 31.3.22	עמותה שלא דיווחה דיווח מקוון לשנת 2020
1543	תעריף מלא לתשלום החל מה- 1.4.22	עמותה שמחזורה הכספי לשנת 2020 עולה על 300,000 ולא שילמה עד ליום 31.3.21
1543	תעריף מלא לתשלום החל מה- 1.4.22	עמותה שלא דיווחה דיווח מקוון לשנת 2019. ולא שילמה עד ליום 31.3.21

* תעריף נכון לשנת 2022.

שימו לב!

בדיקת המחזור השנתי תעשה על פי המחזור לשנה הקודמת כפי שידווח בדוח המילולי שהוגש לרשם העמותות עד ה 31 בדצמבר. (כלומר תעריף האגרה לשנת 2023 ייקבע לפי נתוני הדיווח שימצאו אצל רשם העמותות ביום 31.12.22). עמותה שלא תגיש דוח מילולי תידרש לשלם סכום אגרה מלא.

ועל כן, אנו ממליצים גם לעמותות קטנות ולא פעילות להקפיד לשלוח דוח מילולי לרשם העמותות במועד על מנת ליהנות מהאגרה המופחתת.

תזכורות לסיום
שנת 2022
והערכות לשנת
2023

החל משנת 2020 תשלום האגרה שנתית לעמותות השתנה:

1. הופחת סכום האגרה השנתית.
2. בוטל ה"פטור" מתשלום אגרה.
3. התשלום יהיה באתר העמותות בלבד (לא ישלחו שוברים בדואר).
4. לתשלום האגרה לחץ [כאן](#).

ריענון, דגשים וחידושים בהוראות ניהול תקין

מזומן

אין לשלם תשלומים במזומן, למעט הוצאות שניתן להוציאן במסגרת קופה קטנה.

כרטיס אשראי

שימוש בכרטיס אשראי על ידי עמותה אינו מאפשר חתימה על ידי שני מורשי חתימה כנדרש. עם זאת שימוש בכרטיס אשראי יהיה אפשרי בהתקיים אחד התנאים הבאים:

כרטיס אשראי המוגבל לסכום המותר לשימוש כקופה קטנה, כגון כרטיס נטען או כרטיס עם מסגרת אשראי נמוכה והשימוש בו הוא לצורך הוצאות המותרות במסגרת קופה קטנה בלבד. החלטה בדבר הוצאת כרטיס כאמור תיחתם על ידי שני מורשי חתימה.

כרטיס אשראי שהתשלום בו כפוף לקיומה של יתרה כספית בחשבון ייעודי שנפתח לצורך השימוש בכרטיס זה, אליו יועברו הכספים בהוראה חתומה על ידי שני מורשי החתימה, לצורך הוצאה מסוימת, בציון מטרת ההעברה.

אין לצבור בחשבון זה יתרות מעבר לכספים הללו. כמו כן ישמש כרטיס זה רק במקרים בהם קיים קושי לביצוע התשלום בדרך אחרת. כגון תשלומים באמצעות האינטרנט או במסגרת נסיעה לחו"ל וכד'.

העברות בנקאיות

העברות כספיות מחשבון הבנק של העמותה לחשבון אחר תעשנה אך ורק באמצעות פקס (ולא באמצעות טלפון), בחתימת מורשי החתימה.

ביצוע תשלומים בעמותה - כיצד?

המחאות

על עמותה להקפיד שכל ההמחאות הנרשמות על ידה תכלולנה ציון "למוטב בלבד" (למעט המחאה המיועדת להוצאת מזומנים מהבנק לקופה קטנה).

מס"ב

מערכת סליקה בנקאית, אשר מאפשרת ביצוע תשלומים באופן ממוחשב ומאוטומט, כגון משכורות, תשלומים לספקים ועוד, ישירות לחשבון הבנק של המוטב, באופן מרוכז כתחליף לרישום המחאות או מתן הוראות ביצוע נפרדות בגין כל תשלום.

הכניסה למערכת המס"ב מחייבת שימוש במיני קי ייעודי בשילוב סיסמא. הקובץ נשלח לביצוע התשלום לאחר אישור של מורשי החתימה בחתימה דיגיטלית, כפי שנקבע על ידי הארגון.

על העמותה להגדיר בעת פתיחת חשבון מס"ב שני מורשי חתימה אשר לכל אחד מהם יהיה מיני קי וסיסמא משלו, כך שלא תהיה אפשרות לשדר קובץ עם הוראות תשלום במערכת המס"ב ללא חתימה של שני מורשי חתימה לפחות, כאשר מקום בו מורשה החתימה השני מבצע שינוי בקובץ, יחייב הדבר אישור מחדש של מורשה החתימה הראשון.

אין להאציל סמכות חתימה או להעביר את הסיסמא למי שאינו מורשה החתימה הפורמלי ואין להעביר את המיני קי לאחר. כרטיס חתימה דיגיטלי יונפק רק ולכל אחד ממורשי החתימה.

רצוי כי העמותה תקבע נוהל בכתב בנוגע לביצוע תשלומים באמצעות מס"ב.

ריענון, דגשים וחידושים בהוראות ניהול תקין

באילו תנאים מותרת העסקת קרובי משפחה?

← של חברי ועדת ביקורת- אסורה.

← של חברי ועד - מותרת בתנאי שמדובר בהעסקה של עד 10% עובדים שהם קרובי משפחה של חברי ועד או לחילופין בעובדים כאמור שמשולם להם עד 10% מהשכר המשולם על ידי העמותה (גם אם שיעורם נמוך מ-10% ממספר עובדי העמותה)

להחלטה באשר להעסקת עובדים כאמור יש לקבל אישור מוועד העמותה ללא השתתפותם של חברי הוועד שרוצים להעסיק את קרוביהם.

← של המנכ"ל - א. יש להבטיח שההחלטה תהיה סבירה בנסיבות העניין ולטובת העמותה ב. יש לקבל אישור הוועד ג. יש לקבל אישור ועדת הביקורת. ד. כאשר מדובר במייסד עמותה או חבר עמותה יש לבחון את ההעסקה בהקשר של חלוקת רווחים אסורה.

← העסקת מספר קרובי משפחה בעמותה, אף אם לא מדובר בקרובי משפחה של חברי ועד, חברי ועדת ביקורת או מנכ"ל יכולה להצביע על התנהלות בניגוד למנהל תקין ועדיף להימנע מכך.

כמו כן על עמותות להימנע גם מהעסקת מספר קרובי משפחה בתפקידים בכירים או מהעסקת קרובי משפחה בתפקידים ביניהם קיימים יחסי כפיפות וזאת לאור ניגודי העניינים הטמונים בזה.

נטילת הלוואות

עמותה רשאית ללוות כספים. ההחלטה על נטילת הלוואה תאושר על ידי הוועד המנהל.

על העמותה לחתום על הסכם הלוואה, הכולל תנאי הלוואה סבירים ומפרט, בין היתר, את זהות נותן הלוואה, פרטי הלוואה ותנאיה ובכללם סכום הלוואה ומועדי פירעונה.

← יוצא כי הסכם הלוואה יחתם עם מי שנתן את הכספים במישרין. זאת על מנת להבטיח כי הגורם הרשום כמלווה אינו מהווה צינור להעברת כספים מכל גורם חיצוני אחר, שזהותו אינו ידועה.

במקרה בו המלווה אינו מעוניין להלוות כספים לעמותה באופן ישיר, אלא לבעל תפקיד בעמותה, במקרה כזה, על בעל התפקיד לחתום על הסכם הלוואה בין המלווה לבעל התפקיד בעמותה. הסכם זה יכול את הפרטים האמורים לעיל וכן הצהרה כי הלוואה ניתנת לבעל התפקיד בלבד וכי לא יהיו לצד ג' כל טענות כלפי העמותה בגין הלוואה. בנוסף, יחתם הסכם הלוואה בין בעל התפקיד לעמותה, אשר יצורף לו הסכם הלוואה שחתם בעל התפקיד עם המלווה.

במקרה שעמותה מעוניינת ליטול הלוואה מחבר עמותה עליה להקפיד ביתר שאת על התנאים האמורים ולוודא כי היא ניתנת בתנאים המקובלים בשוק.

אם חבר העמותה המלווה הנו חבר ועד או קרובו, יש להימנע מנטילת הלוואה בריבית.

ריענון, דגשים וחידושים בהוראות ניהול תקין

אילו תשלומים ניתן לשלם לחבר ועד ?

- ← **אסור לחבר ועד להיות עובד של העמותה** או לתת לה שירותים בשכר.
- ← **חבר ועד רשאי לקבל גמול** עבור השתתפותו בישיבות והחזר הוצאות.
- הסכומים לתשלומים אלו מפורטים בתקנות שפורסמו על ידי שר המשפטים ומתעדכנים מידי שנה.
- ← **החזר הוצאות**
- עמותה רשאית לשלם לחבר ועד החזר הוצאות נסיעה בארץ ובחו"ל ובמקרים מסוימים גם הוצאות מסוג אחר שהוציא לצורך פעילותו לקידום מטרות העמותה בתנאי שהפעילות אושרה על ידי הוועד וועדת הביקורת וכן תשלום ההוצאות בפועל אושר ע"י הוועד.
- כמו כן ההוצאות צריכות להיות סבירות בנסיבות העניין ונדרשות לצורך ביצוע הפעילות במישרין, והאסיפה הכללית קבעה כללים ונהלים לעניין זה, אחת לשנה.
- ← **העמדת רכב לחבר ועד** באופן קבוע אסורה. עם זאת במסגרת החזר הוצאות נסיעה המתהוות מעצם פעילותו לשם קידום מטרות העמותה, ניתן להעמיד לרשותו רכב עבור אותן נסיעות ספציפיות ובגין בלבד וחל איסור על שימוש לצרכים פרטיים או מעורבים. כמו כן יש לבחון את סבירות ההוצאה המתהווה בשל העמדת רכב לנסיעה ספציפית, במסגרת קידום מטרות העמותה ובכל מקרה יש לבחון ולהעדיף את החלופה הזולה ביותר הסבירה בנסיבות העניין (למשל העדפת החזר בגין נסיעה בתחבורה ציבורית או החזר הוצאות נסיעה ברכב פרטי של חבר הוועד על פני שכירת רכב נקודתית).
- בעמותה הרוכשת רכב לצורך פעילותה** יש להקפיד כי השימוש ברכב על ידי חבר הוועד יהיה רק לשם נסיעה נקודתית בקשר לקידום מטרות העמותה, בסופה תחול עליו חובה להחזיר מיד את הרכב לעמותה.
- ← **העמדת פלאפון** לשימוש חבר ועד אפשרית רק במקרים חריגים ביותר, כמוסבר בחוות הדעת המופיעה באתר האינטרנט של רשם העמותות.
- ← **תשלום מלגה לחבר ועד או קרובו** - במידה ומדובר בחלוקת מלגות שהיא חלק מפעילות העמותה ומטרותיה, חברי הוועד וקרוביהם יהיו זכאים לקבלת מלגות, בהתאם לקריטריונים שוויוניים, מפורטים, עניינים ושקופים, אשר קיבלו אישור של ועדת הביקורת ושל האסיפה הכללית.
- ככל שפחות ממחצית מחברי הוועד מעוניינים לקבל מלגות, על חברי ועד אלה להימנע מלהשתתף בישיבות בהם מתקיימים דיונים בנוגע לקריטריונים.
- ← **חבר ועד רשאי לקבל הטבה** הקשורה בפעילות שמקימת העמותה רק במסגרת עמידתו בקריטריונים ככל חבר עמותה אחר או הציבור הרחב לקבלת הטבה כאמור.

ריענון, דגשים וחידושים בהוראות ניהול תקין

מתן הלוואות

1. לעובדי העמותה - עמותה תהא רשאית לתת הלוואות לעובדיה בתנאי שתנאי ההלוואה סבירים, ובהתאם למקובל בשוק לעניין הלוואה של מעביד לעובד. יש לזקוף שווי מס כחוק.

2. לחברי העמותה - עמותה אינה רשאית לתת הלוואות לחבריה שאינם עובדים (אלא אם כן מטרת העמותה כוללות מתן הלוואות כגמ"ח, ומדובר בחברים שעומדים בקריטריונים כאמור להלן).

3. לעמותה אחרת - עמותה רשאית לתת הלוואה לתאגיד אחר בכפוף לתנאים המפורטים בחוברת ניהול תקין של רשם העמותות שהעיקריים שבהם:

התאגיד הלווה הינו תאגיד ללא מטרת רווח;

מטרות התאגיד הלווה הנן מטרות דומות למטרות העמותה המלווה;

אין במתן ההלוואה כדי לפגוע בפעילות העמותה המלווה (ובין היתר שסכום ההלוואה יהיה סביר ביחס למחזור השנתי, ושסכום ההלוואה והתקופה שנקבעה להשבת הכספים אינם מונעים או מעכבים מימוש של תכניות העמותה המלווה);

4. לאחרים - אך ורק במידה ומטרות העמותה כוללות מטרה של מתן הלוואות כגון גמ"ח, ובלבד שתקבע קריטריונים סבירים, מפורטים וברורים למתן ההלוואות ותקפיד על שוויון בין מקבלי ההלוואות בהתאם לקריטריונים שקבעה. על ההלוואות להיות מתועדות באסמכתאות בכתב, וברישומים חשבונאיים נאותים.

הערה - עמותה אינה רשאית לקיים פעילות בנקאית בניגוד לחוק הבנקאות, דהיינו, להחזיק 30 פיקדונות ומעלה, ובמקביל לתת הלוואות, ללא אישור מבנק ישראל.

מומלץ - לפני תום שנת המס לבדוק שיש הסכם הלוואה מעודכן לכל ההלוואות שניתנו או שהתקבלו ולצמצם יתרות הלוואות במידת האפשר.

מטרות העמותה

פעילות העמותה תתבצע בהתאם למטרותיה המאושרות.

עמותה אשר לה מטרות שאינן מקודמות נדרשת למוחקן.

סעיף זה יכול להיות סיבה לאי קבלת אישור ניהול תקין.

נהלים

על עמותה לדאוג לקיומם של נהלים מקצועיים ומפורטים בכתב, המסדירים את פעילותה.

כגון: נוהל קבלת עובדים לעמותה, נוהל התקשרות עם ספקים, נוהל הוצאת כספים, נוהל קופה קטנה וכיו"ב.

ריענון, דגשים וחידושים בהוראות ניהול תקין

עמותה המשלמת מלגות

← נדרשת להקפיד במיוחד על הכללים הבאים אשר מתייחסים לדרישות רשם העמותות, החשב הכללי ורשות המיסים, בהתאם לניסיוננו מביקורות עומק רבות שטופלו על ידינו:

מלגות ישולמו באמצעות המחאות "למוטב בלבד" או באמצעות מס"ב.

יש להקפיד על כך במיוחד הואיל וזו האסמכתא היחידה להוצאה זו.

אין לשלם מלגות במזומן בשום אופן!

← **נהלים** - על עמותה המשלמת מלגות להסדיר את תשלום המלגות בנוהל מפורט, אחיד ושוויוני אשר יעגן את תשלום המלגות (כגון תוספות חג, שמירת סדרים מס' ילדים וכיו"ב)

← **דפי נוכחות** - יש לשמור לתקופה של שנה לפחות.

← **אין לשלם מלגות לחברי ועדת ביקורת** או קרוביהם.

תשלום מלגה **לחבר ועד** או קרובו - מותר במידה ומדובר בחלוקת מלגות שהיא חלק מפעילות העמותה ומטרותיה, ובהתאם לקריטריונים שוויוניים, מפורטים, עניינים ושקופים, אשר קיבלו את אישור ועדת הביקורת והאסיפה הכללית.

← אין מניעה לשלם מלגה למי שמקבל שכר בעמותה אולם חשוב להקפיד כי תשלום השכר/המלגה יעשו כל אחד בהתאמה לתפקיד ובסבירות ביחס לעובדים האחרים ומקבלי המלגה האחרים. זאת על מנת שמש הכנסה לא יבקש לראות בתשלום המלגה כחלף שכר. **במידה ומדובר באברך המדווח בתלמוד יש להקפיד ששכרו לא יעלה על שכר המינימום.**

← על פי דרישת רשות המיסים על עמותה המשלמת מלגות לדווח בדוח השנתי בטופס 1217 ב' על כלל המלגות ששילמה תוך ציון: שם מקבל המלגה, ת.ז., כתובת וסכום המלגה השנתי.

← יש להפריד בהנהלת החשבונות בין מלגות המשולמות לאברכים מדווחי תים לאברכים שאינם מדווחי תים.

פעילות עסקית בעמותה ועמותות בניה

בעדכון להוראות ניהול תיקון נוספה התייחסות למקרים בהם פועלת עמותה באופן הדוק לצד גוף מלכ"רי אחר המקדם מטרות ציבוריות כאשר מטרותיה של העמותה כרוכות במטרותיו של הגוף האחר, יתכן כי הפעילות העסקית תהיה מותרת גם אם היא מהווה את עיקר פעילותה של העמותה בהתקיים מספר תנאים המפורטים בהוראות ניהול תקין.

כמו כן נוספה התייחסות ל"עמותות בניה" - עמותה שמטרתה קידום פרויקט בניה לחבריה בלבד. בעבר ניתן היה לרשום אותן אולם בשנת 2017 שונתה המדיניות בעניין זה וכיום לא ניתן לרשום עמותות בניה אלא אם כן תציג העמותה תכלית חברתית מיוחדת ותשכנע כי היא תפעל באופן שונה מגוף עסקי הפועל לאותה מטרה.

החל מ-1 בינואר 2019 נכנס לתוקפו חוק לצמצום השימוש במזומן (התשע"ח-2018). חוק זה בא במטרה לצמצם את ההון השחור, ולסייע במאבק מול העלמות מס, הלבנת הון ומימון טרור. החוק מגביל את השימוש במזומן במטבע ישראלי/זר ובשיקים 'פתוחים' או סחירים בעסקאות שסכומן גבוה מהסכומים הנקובים בחוק.

בנוסף, החוק מחייב עוסק לתעד את אמצעי התשלום שבאמצעותו שילם תשלום או קיבל תקבול. וכן מחייב רוכש זכות במקרקעין להצהיר על אמצעי התשלום. **שר האוצר הוסמך לחייב עוסקים (למעט עוסקים פטורים) להחזיק מכשיר לסליקת אמצעי תשלום אלקטרוני.**

חשוב לציין כי החוק כולל הגבלות לעוסקים וכן לאנשים פרטיים שאינם עוסקים וחל גם על מלכרים.

על מפר הוראות החוק יוטלו עיצומים כספיים וקנסות בנוסף לאחריות הפלילית בגין הפרת החוק. כמו"כ החוק קובע כי העושה מעשה מרמה במטרה להתחמק מהאיסורים הקבועים בחוק ע"י פיצול במרמה של עסקה או ע"י רישום פרטים כוזבים במסמך דינו מאסר שלוש שנים.

שימו לב החל מאוגוסט 2022 אושרה הפחתת תקרת הסכומים בחוק לצמצום השימוש במזומן, כך שהסכום המירבי שיותר לתשלום אצל מלכר יעמוד על 6,000 ₪ במקום 11,000 ₪, ובין אנשים פרטיים יעמוד על 15,000 ₪ במקום 50,000 ₪, למעט בעת רכישת רכב ע"י אדם פרטי, שם התקרה תעמוד על 50,000 ₪.

מן הסקרים עולה כי החוק שנכנס לתוקף בינואר 2019 - השיג את מטרתו לצמצום השימוש במזומן, וצמצום ההון השחור בשווקים.

השימוש בשיקים 'פתוחים' או סחירים הוגבל בהתאם לסותרים בשיק, בין הוראות החוק:

- אסור לעמותה לקבל שיק פתוח בכל סכום שהוא. חיבים ששם המוטב יופיע במוטב או כנסב.
 - קבלת שיק מוסב במלכ"ר, מותרת בתנאי ששמו ומספר זהותו של המסב נקובים בשיק, ובתנאי ששם המלכ"ר יופיע בשיק כנסב.
- החובה חלה בכל סכום.

תשלומים לתשומת לב! מלכ"ר לא יכול לשלם כסף מהעמותה במזומן ככל - בשום סכום שהוא על פי הוראות הוראות ניהול תיקון שימוש במזומן, במלכ"ר אסור

חוק הגבלת השימוש במזומן (התשע"ח - 2018)

תקבולים בתחולת החוק:

מלכ"ר - כאשר הוא המקבל

אם מחיר השירות/ התרומה מעל 6,000 ש"ח

אם מחיר השירות/ התרומה מ- 6,000 ש"ח

ניתן לשלם במזומן עד 10% ממחיר השירות/ התרומה ועד 6,000

אין הגבלה על השימוש במזומן

חוק הגמ"חים

החל מיום 13.07.2022 נכנס לתוקפו חוק להסדרת מתן שרותי פקדון ואשראי בלא ריבית על ידי מוסדות לגמילות חסדים, תשע"ט-2019 (להלן: "חוק הגמ"חים"). חוק זה נועד לפקח ולהסדיר את פעילות הגמ"חים. החוק דורש מהגמ"חים להחזיק ברישיון לפעילותם, לפי היקף הפעילות של הגמ"ח, הרישיון יינתן ע"י המפקח מרשות שוק ההון בנושא.

גמ"חים וותקים שהיו קיימים לפני תחולת החוק נתבקשו להגיש בקשה לקבלת רישיון לגמ"ח. לעת עתה עצם הגשת הבקשה לקבלת רישיון מאפשרת לגמ"ח קיים להמשיך לעסוק במתן הלוואות גם ללא קבלת הרישיון בפועל.

יודגש כי הרשות לעסוק במתן הלוואות ללא קבלת רישיון אם הוגשה בקשה לרישיון, הנה רק לגמ"ח קיים ולא לגמ"ח חדש, ולצורך כך התבקשו הגמ"חים להגיש מסמכים המוכיחים על קיום הגמ"ח.

לעניין זה, מבדיל החוק בין גמ"חים לפי היקף פעילותם, היקף הפעילות נמדד לפי "צבר אשראי" ו"צבר פקדונות".

צבר אשראי- סך ההלוואות שנתנו וטרם חזרו.

צבר פקדונות- סך הפקדונות בגמ"ח.

היקף פעילות מזערי- גמ"ח שצבר האשראי (ההלוואות) או צבר הפקדונות שלו אינו עולה על מיליון ₪ -פטור מרישיון ורישום.

היקף פעילות בסיסי- גמ"ח שצבר האשראי (ההלוואות) או צבר הפקדונות שלו (הגבוה מבניהם) הוא בין מיליון ל-8 מיליון ₪ -חייב ברישיון בסיסי.

היקף פעילות מורחב- גמ"ח שצבר האשראי (ההלוואות) או צבר הפקדונות (הגבוה מבניהם) שלו הוא בין 8 מיליון ל-3 מיליארד ₪ -חייב ברישיון מורחב ובהתאגדות כעמותה או כחל"צ.

היקף בנקאי- גמ"ח שצבר האשראי (ההלוואות) או צבר הפקדונות שלו עולה על 3 מיליארד ₪ -חייב ברישיון בנקאי.

משרדינו לווה את לקוחות הגמ"חים בתהליך הבקשה לקבלת רישיון לפי ההנחיות של שוק ההון. נמשיך לעקוב ולעדכן בכל התפתחות נוספת בהמשך.

הלוואות לעמותות בערבות מדינה

קרן הסיוע של המדינה פתחה מסלול ייעודי חדש לעמותות חברתיות. דרך מסלול זה ניתן לגייס הלוואה בערבות המדינה לעמותות חברתיות המספקות שירותים לממשלה בתחום החינוך, הרווחה והבריאות וליהנות מהתנאים האטרקטיביים של הלוואה בערבות המדינה למימון השקעה או הון חוזר בעמותה.

הלוואות בערבות מדינה במסלול זה יוענקו בתנאי ההלוואה רגילים של הקרן לעסקים, אך לא תתקיים דרישה מהקרן לערבות אישית של הבעלים כמו במסלולים הרגילים של הקרן. הבנק המלווה את ההלוואה בערבות המדינה יקבל רק ערבות מדינה של 75% וביטחונות מטריאליים של 25% מהעמותה.

מי זכאי

1. "עמותות שלהן התקשרות בתוקף עם המדינה בהיקף העולה על 120% מגובה ההלוואה המבוקשת (תוקף ההתקשרות יהיה לפחות שמונה חודשים ממועד הגשת הבקשה להלוואה)" - אם חברי הוועד או מורשי החתימה חותמים על ערבות אישית אז אין בעיה בקבלת ההלוואה, הבעייתיות נוצרת כאשר חברי וועד או מורשה חתימה לא מסכימים לחתום ערבות, במקרה כזה צריך לשעבד את כספי המדינה במקום הערבות האישית ואז הפרוצדורה מורכבת יותר (יותר טפסים אבל בהחלט אפשר)

2. "ככל שהעמותה נתמכת לפי סעיף 3א לחוק יסודות התקציב, הכנסות העמותה בשנתיים שקדמו לבקשה יעמדו על פחות מ-50% מתמיכה כאמור" - התמיכה שהעמותה מקבלת מהמדינה ביחס לכלל הכנסותיה בשנתיים האחרונות חייבות להיות מתחת ל-50%.

תנאי סף אשר נקבעו על ידי המדינה:

לעמותה אין כל חוב שלא הוסדר לרשויות המס בישראל.

חשבונוניתה של העמותה אינם מוגבלים ו/או מעוקלים ואף אינם מועמדים להגבלה. במקרה של חשבון מוגבל של מי ממורשי החתימה בעמותה או של מי מחברי העמותה, יש לראות את העמותה ככזאת שאינה עומדת בדרישות הסף לקרן

בנק כלשהו אינו נוקט בהליך משפטי כלשהו נגד העמותה ו/או נגד בעליו, לרבות הליכי הוצאה לפועל.

לא קיים חוב אשר הוגדר כחוב פגום בחשבונות הקיימים בבנק.

ניתן לפנות למלכודת להבטיח את הצבאות והאיפוס הביקורת הפינאנסי.

נופס 100 מקוון חודשי, נוסף על נופס 102

החל ממשכורת אוקטובר 2021 החוק מחייב את כל המעסיקים (למעט במשק בית) לשדר נופס 100 חודשי פרטני מקוון לביטוח לאומי, על כלל עובדי החברה, בכל חודש. זאת, נוסף על שידור נופס 102 חודשי שיהיה מקוון בלבד מינואר 2022.

הדיווח של המעסיק על הפסקת העבודה בכל חודש

הביטוח הלאומי מצפה לקבל בכל חודש שבו יש הפסקת עבודה של עובד דיווח כדלקמן:

- תאריך הפסקת העבודה (היום שבו נותקו יחסי העבודה/ יום העבודה האחרון שלפני הפסקת העבודה).
- סיבת הפסקת העבודה.
- תאריך אחרון של תקופת ההפסקה (אם ידוע).

להלן עקרונות לדיווח על הפסקת העבודה:

בכל חודש שבו עובד או עובדת היו גם בחל"ד או בחל"ת או בשמירת היריון וגם עבדו - העיסוק יהיה כעובד/ת.

בכל חודש שבו עובד או עובדת היו גם בחל"ד או בשמירת היריון וגם בחל"ת - העיסוק יהיה חל"ד או שמירת היריון.

בכל חודש שבו עובד או עובדת היו בחל"ת מלא או בחל"ד מלא ולא שולמה להם הטבה - לא יהיה דיווח. בחל"ד כולל הטבה, דיווחו בדיווח החודשי - במקביל לדיווח בקוד דיווח 55.

אם בחודש אחד יש שני סוגי הפסקות עבודה - יש לדווח על שניהם. למשל, עובדת יצאה לחל"ד מתאריך 11.4.2021 עד 17.8.2021 וביום 18.8.2021 יצאה לחל"ת במקום לחזור לעבודה.

מילוי כרטיס עובד (נופס 101) בתחילת שנת המס - חובה

יש להיערך למילוי כרטיסי עובד (נופסי 101) ע"י כלל העובדים (גם הוותיקים) בתחילת שנת המס 2023.

נופס זה קובע את מעמדו של העובד, הזיכויים המגיעים לו וגובה המס שיש לנכות ממנו, יש להקפיד ביותר על מילוי נאות של הטפסים ע"י כל העובדים בכל שנת מס, במיוחד יש לשים את הדגש על הסימונים הנדרשים בסעיף ג' ובסעיף ה'.

על עובד שזו אינה הכנסתו היחידה לצרף לנופס: **תאום מס** - בהעדר תאום מס יופחת משכרו של העובד 47% מס הכנסה.

נופס הצהרה לתאום ביטוח לאומי - רלוונטי לעובדים המשתכרים במקום העבודה הראשון מתחת ל-6,330.

נקודות זיכוי - נקודת הזיכוי להורים לילדים בגיל 6-12 שנוספה במהלך שנת 2022, ניתנה רק לשנה זו ובטלה ב-2023.

בהעדר תאום המס יופחת משכרו 47% מס הכנסה.

ישנה אפשרות להפיק תאום מס באינטרנט, ולהדפיסו באופן מידי במדפסת אישית ללא צורך להמתין במשרדי מ"ה.

מחלקת השכר תשלח את הטפסים בתחילת השנה למעסיקים. אנא עקבו אחר קבלת הטפסים והחזרתם מלאים בהתאם!

דיני עבודה

הערכות ועדכונים לשנת 2023

תשלום מסים או חובות בכרטיס אשראי

נוכח התגברות ההתכחשות לתשלומים המבוצעים בכרטיסי אשראי שאינם ע"ש העוסק, הוחלט על ידי הנהלת רשות המסים כי מעתה ניתן לשלם מסים או חובות לרשות המסים בכרטיס אשראי ע"ש העוסק או בן־בית הזוג.

בתיקי תאגידיים ושותפויות, ניתן לשלם בכרטיס אשראי של הקשורים לישות בלבד (מנהל חברה, דירקטור, שותף בשותפות).

עוברים לדיווחים מקוונים גם בדוחות קופות הגמל לעובדים

דיווח אחיד לקופות גמל

דיני עבודה

הערכות ועדכונים לשנת 2023

את הכספים עד ה-15 לחודש, הוא עשוי להיות חייב בריבית פיגורים כלפי הגוף הפנסיוני, ריבית הפיגורים תיזקף גם על ריבית הפיגורים עצמה עד לסילוקו המלא של החוב דהיינו, ריבית דריבית.

• איחור שיכול להיחשב כהלנת שכר - אם המעסיק לא העביר את הכספים תוך 31 יום מהמועד שבו היה צריך לשלם את השכר לפי החוק (21 יום לאחר המועד שבו אי תשלום השכר נחשב הלנת שכר) ייחשב הדבר להלנת שכר עבור סכומים אלה (אפילו אם השכר עצמו שולם לעובד בזמן)

מומלץ:

להוריד מעליכם המעסיקים את העול הנוסף והמכביד שהוטל, ולהעביר את האחריות והטיפול בנושא ל"גורם מתפעל" שיבצע עבורכם את הדיווחים, המעקבים, הבירורים והטיפולים בעניין קופות העובדים.

חברתנו נותנת את השירות לגורם מתפעל.

למידע נוסף ולהצטרפות

ניתן לפנות לחדור

hedva@h-mis.co.il | 02-5477206

בנקאית / מס"ב. אי עמידה בהנחיות אלו עלול לגרום לדחיית קבצי הדיווח ואי שיוך הכספים לעובדים. ישנה אפשרות לפנות לקופות ולחתום מולן על הרשאה לחיוב חשבון בהתאם לדיווח האחיד החל מיום זה.

חובת המעסיק:

על המעסיק מוטלת החובה לעקוב ולוודא קליטה של הדיווחים כנדרש כולל מעקב וטיפול בקליטות שגויות או מאוחרות.

חשוב לציין כי הפרת חובת הדיווח חושפת את המעביד לתביעות ולתשלומי קנסות בסך ₪ 200,000

חובת המעסיק להעביר את הכספים לגוף הפנסיוני

• על המעסיק להעביר את הסכומים אל הגוף המוסדי המנהל את הביטוח הפנסיוני של העובד, בתוך 7 ימי עסקים מיום תשלום המשכורות או בתוך 15 ימים מתום החודש שעבורו משולמים הכספים - לפי המוקדם מבניהם.

• איחור המחייב תשלום ריבית - אם המעסיק לא העביר

בהתאם להוראות החדשות של מס הכנסה, אופן הפקדת תשלומים לקופות גמל לעובדים משתנה לחלוטין.

ישנם מעסיקים שכבר מיישמים את ההוראות החדשות שכרגע חלו רק על אלו המעסיקים מעל 10 עובדים, החל מ-2/2023 יתחיל מ-3 עובדים.

מהות השינוי:

עד היום הטיפול בתשלומים לקופות גמל עבר דרך סוכן הביטוח. מהיום אחריות הסוכן היא רק על פתיחת קופות לעובדים הנעשית מול העובד.

בנוסף, העברת התשלומים החודשית על ידי המעסיק לקופות גמל או קרן השתלמות ולביטוחים של עובדיו תדווח באופן מקוון באמצעות קובץ נתונים ממוכן ובמבנה אחיד, ולא עוד ברשומות נייר.

הפקדת תשלומים לקופות גמל-

בהמשך לרפורמת הדיווח האחיד לקופות הגמל לעובדים, החל מ-1 בספטמבר 2019 לא ניתן עוד אפשרות להעברת תשלומי הפנסיות לקופות השונות באמצעות המחאה, אלא רק באמצעות העברה

נתונים אלו מהוים תמצית בלבד

**משרדנו ישמח לעמוד לרשותכם
בכל שאלה נוספת**

**בברכה,
יעקב וירז'בינסקי יועץ מס**